

Počítáme s krtečkem

PAVEL TŮMA

Kdo by neznal známého krtečka z Večerničků nebo z knížek pro malé děti! Krteček a kalhotky nebo Krteček a autíčko. Vedle maxípsa Fíka, včelky Máji nebo motýla Emanuela je jistě jednou z nejoblíbenějších postavíček pro děti. Toho se pokusilo využít nakladatelství Alter při zpracování matematiky pro předškoláky a prvňáčky, která se jmenuje Krtečkova matematika – počítáme do šesti. Kdo ví, proč zrovna do šesti, ale předškoláci se asi nesmějí přepínat. Děti předškolního věku jsou zvláštní a náročnou skupinou počítačových uživatelů, které se musí vždy všude do nejmenšího detailu vysvětlit a je třeba je navést až ke správnému řešení. Dále musí být uživatelské rozhraní dostatečně jednoduché a srozumitelné, aby si děti mohly hrát i bez asistence dospělých, a také dostatečně barevné, aby záček fascinovaně koukal na obrazovku a počítal s chutí co nejdéle. Při splnění těchto šancí má multimediální výukový program nárok na úspěch. Podívejme se tedy, jak si na tomto poli vede Krtečkova matematika.

Program se dělí na dvě části, my se nejprve podíváme na vlastní matematiku. Po spuštění programu na děti vykoukne poněkud nepřehledné okno, rozdělené na dvě poloviny jako kniha. Vpravo jsou soustředěny všechny ovládací prvky a zadání úkolu, vlevo jsou samotné úlohy, většinou jich je více. „Méně někdy znamená více“ a v tomto případě to platí dvojnásob. Když si však přečtete nebo vyslechnete první úkol, zjistíte, že je vlastně zapotřebí přítomnosti některého z rodičů, pak už jde složitější ovládání stranou. Všechny úlohy jsou srozumitelné a dostatečně pomalu namluveny, takže je snad děti pochopí. Nežádka je v zadání obsažena také nápověda. Navíc jsou obvykle úlohy typu „klikni na jablíčko, přesuň se kurzorem na strom a klikni na něj tolikrát, abys vložil pět jablíček“, takže vlastně nikterak složité. Barviček si dětské oči užijí dosytnosti, navíc na ně bude z obrazovky mávat nejen krteček, ale i myška, žabky nebo ježeček, který zde vystupuje jako ten nejmoudřejší a nejpovolavější k vyhodnocování vyplněných úkolů. V druhé části čeká na děti několik matematických pětiminutovek, kdy každá obsahuje dvacet příkladů na sčítání a od-

Krtečkova matematika

- 😊 jednoduché ovládání myši
- 😊 namluvená zadání
- 😊 uživatelské rozhraní

Distributor: ALTER, s. r. o.

Žánr: výuka matematiky

Jazyk: český

OS: Windows 9x/ME/2000/NT/XP

Cena: 800 Kč jednorázová verze, 2 400 Kč multilicence (slevy viz www.alter.cz)

K recenzi poskytla firma: ALTER, s. r. o., Nad Pahorkem 403/24, 141 00 Praha 4, www.alter.cz

čítání. Děti si je mohou zkoušet nanečisto v režimu Trénink, nebo Naostro bez možnosti oprav.

Ať chtějí nebo ne, děti se musí nějakým způsobem naučit počítat. A proč neusnadnit přechod ze školky do školy nějakým zábavným způsobem? U Krtečkovy matematiky asi budete, díky složitějšímu ovládání, sedět se svým dítětem společně, ale aspoň s ním strávíte více času. Takže učení zdar, matematice zvlášť!

▶ Pětiminutovky jsou zábavnější obdobou suchých matematických testů.

▶▶ Uživatelské rozhraní není zrovna ideální, ale dojem vylepšují barvy, oblíbené postavičky a kvalitně zpracovaná zadání úloh.

Čeština pro druháčky

PAVEL TŮMA

CD-ROM Český jazyk 2 je úplnou novinkou z nakladatelství Alter. Novinka je dokonce tak horká, že se mi do rukou dostala teprve testovací verze. Avšak ve chvíli, kdy budete číst tuto recenzi, by snad měla oficiální verze spatřit světlo světa a vyrazit do obchodů. Český jazyk s číslovkou dvě je nejmladším bratříčkem šestky a sedmičky (viz recenze v tomto čísle) a odpovídá látce druhého ročníku základní školy – opět se jedná o rozšířenou elektronickou verzi tištěných učebnic a pracovních sešitů. Druháci ještě nejsou příliš světa znalí, a proto se na ně musí pomalu a hlavně jde o to, udržet jejich pozornost. Jak se to podařilo tomuto výukovému programu? Na to se podíváme v následujícím odstavci.

Uživatelské rozhraní je v podstatě stejné jako u ostatních produktů. Na horním okraji okna sedí nástrojová lišta s ovládacími prvky, graficky přizpůsobená malým dětem. Nalevo najdete barevný obsah (tematicky řazené celé učivo 2. ročníku ZŠ), uprostřed je velké pracovní okno pro zadávání úkolů, v režimu Trénink pak napravo přibude ještě jedna lišta plná černobílých obrázků zvířátek. Ta se v případě správných odpovědí postupně vybarvují. Žák druhé třídy je vůbec druh člověka neposedného, kterého zajímá všechno ostatní, kromě toho, k čemu ho chceme přinutit. Pokud jej tedy hodláme něco naučit, musí to být rozhodně proloženo nějakou hrou a motivačním prvkem. Právě proto je snad každým druhým, maximálně třetím cvičením obrázkové puzzle, motivací jsou již výše zmíněné vybarvující se obrázky. Jestli to bude stačit, ukáže jen praxe. Vyučovaná látka je

Český jazyk 2

- 😊 procvičovaná látka
- 😊 uživatelské rozhraní
- 😊 obrázková lišta pro režim Trénink
- 😊 puzzle, čtené příběhy

Distributor: ALTER, s. r. o.

Žánr: výuka češtiny

Jazyk: český

OS: Windows 9x/ME/2000/XP

Cena: 940 Kč jednorázová verze, 3 600 Kč multilicence (slevy viz www.alter.cz)

K recenzi poskytla firma: ALTER, s. r. o., Nad Pahorkem 403/24, 141 00 Praha 4, www.alter.cz

samozejmě přizpůsobena věku uživatelů. První kapitola je pouze opakováním prvního ročníku

▶ Úkoly jsou poměrně často proloženy obrázkovými puzzle, při nichž si děti na chvíli od učení oddechnou.

▶ V režimu Trénink se v pravé liště vybarvují zvířátka podle toho, jak je žák úspěšný při plnění úkolů.

a spíše než o vyučování tu jde o zábavu a otevření mozkových závitů po prázdninách. Jsou tu doplňovačky, přesmyčky, hádanky nebo třeba básničky. Při dalším postupu učebnic se sice zábava po-

malu vytrácí a ustupuje gramatice, ale nikdy nezmiří úplně. Jednotlivá cvičení začínají většinou poslechem krátkého příběhu, od něhož se pak odvíjejí jednotlivé úlohy, jako je doplnění vynecha-

ných písmen, aby slova dávala smysl, nahrazování slov slovy podobného významu atd. Vždy záleží na tom, jestli jsou procvičována podstatná jména, spojky, předložky nebo další učivo, které by měl druhák zvládnout. Na začátku jsem zmínil tréninkový režim. V něm je možné plnit úkoly na přeskáčku a uživatel se hned dozví, jestli odpověděl správně nebo jestli se musí opravit (třeba i s použitím nápovědy). Oproti tomu v režimu Naostro už žádná nápověda nepomůže, každý se musí spolehnout na svůj vlastní mozek a několikrát si úlohu zkontrolovat, než ji odevzdá.

Školní rok začal celkem nedávno, a tak byste se mohli zamyslet nad tím, jestli by právě Český jazyk 2 nebyl správným ozvláštěním výuky, ať už ve škole, nebo v domácích podmínkách. CD-ROM obsahuje přes 180 výukových stránek a přes 80 obrázků puzzle, jeho náplň tedy vydrží na celých deset měsíců. Pokud má váš druháček mladšího sourozence, můžete program ještě využít v budoucnu.

Čeština pro vyšší ročníky

PAVEL TŮMA

Na základních školách se učitelé snaží vtřpít svým žákům všechny potřebné znalosti ohledně našeho mateřského jazyka. Čeština má však spousty záluďných gramatických zákoutí, a tak se občas stane, že žáci opustí školu, aniž by si byli jisti správným pravopisem. Naštěstí však kromě učebnic a nezábavných učitelů existují produkty, které se snaží výuku ozvlástit a co nejvíce zjednodušit. V následující recenzi si představíme další program nakladatelství Alter, jehož produkty mají v této rubrice, pokud se nepletu, svoji premiéru. Jedná se o výukové programy českého jazyka pro šestý a sedmý ročník základní školy. Jsou zpracovány na základě odpovídajících tištěných učebnic nakladatelství Alter a teoreticky by je mohly plně zastoupit.

S instalací, kterou se stačí jen proklikat, by nikdo neměl mít problémy, a tak se můžeme podívat, co na těchto stříbrných kotoučích najdeme. Ještě malá poznámka na okraj: oba produkty jsou funkčně totožné, liší se pouze obsaženou látkou. Uživatelské prostředí je zpracováno velice přehledně. Všechny ovládací prvky najdete na nástrojové liště v podobě ikon. Na nějaké menu zapomeňte, není vůbec potřeba. V levé části obrazovky se nachází obsah veškeré dostupné látky k procvičení (jde o náplň na celý příslušný školní rok). Hlavní pracovní okno je samozřejmě věnované jednotlivým praktickým cvičením. K jejich vyplnění je možné používat myš, u některých cvičení je možné odpovědi zadávat přímo pomocí klávesnice. Programy disponují dvěma módy: prvním je Trénink, jehož název myslím dostatečně vypovídá o jeho funkci. Program kontroluje odpověď, jakmile ji zadáte, v případě špatné odpovědi následuje vysvětlení chyby a možnost se opravit. Po-

kud nevíte, můžete kdykoli využít nápovědu, která procvičovaný jev ozřejmí a pomůže v nesnázích. Oproti tomu režim Naostro už chyby neodpouští. Vyhodnocení obdržíte po odevzdání celého cvičení a o nápovědě si můžete nechat jenom zdát. Rozpracovaná, hotová i vyhodnocená cvičení je možné uložit, v obsahu jsou pak podbarvená šedou barvou, v případě vyhodnocených cvičení je připojeno i bodové ohodnocení. Hlavně pro pedagogy je připravena možnost jednotlivá cvičení vytisknout a předložit svým žákům jako test. Možný je i export do formátu RTF, se kterým si pak poradí např. MS Word. Látka obou disků je opravdu rozsáhlá, cvičení jsou rozmanitá. Najdete zde slovní rozbory, větné členy, souvětí, pravopisná cvičení i diktáty. Vyjmenovat všechno procvičované učivo by zabralo celou stranu a je to určitě zbytečné. V Alteru jistě věděli, co dělají, a tak mohu s klidným srdcem říci, že zde najdeme všechno, co by měl každý šesták či sedmák umět. Na závěr se sluší říci, že se jedná opravdu o čisté

Český jazyk 6 a 7

- 😊 procvičovaná látka
- 😊 uživatelské rozhraní
- 😊 nápověda, podrobné odůvodnění jazykových jevů

Distributor: ALTER, s. r. o.

Žánr: výuka ČJ

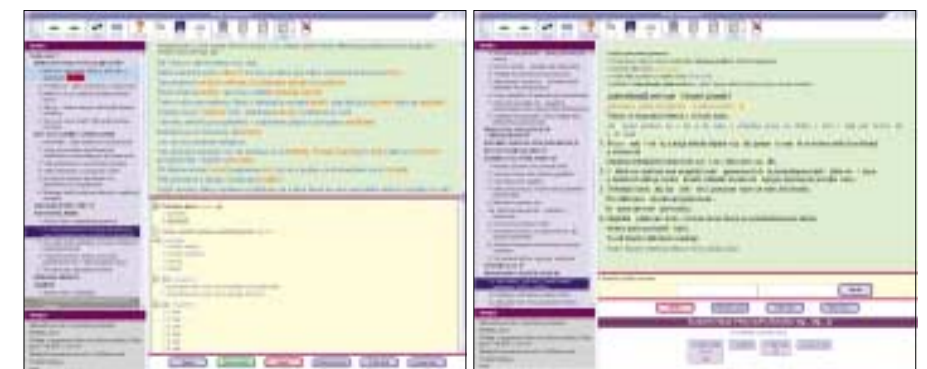
Jazyk: český

OS: Windows 9x/ME/2000/XP

Cena: 940 Kč jednorázová verze, 3 600 Kč multilicence (slevy viz www.alter.cz)

K recenzi poskytla firma: ALTER, s. r. o., Nad Pahorkem 403/24, 141 00 Praha 4, www.alter.cz

výukové tituly, takže na nějakou zábavu můžete hned zapomenout. Svoji funkci, tedy naučit děti českou gramatiku, však dokáží splnit na jedničku s hvězdičkou, a to je přesně to, o co všem učitelům ve školách jde.

▶ Uživatelské rozhraní je jednoduché – nahoře ovládací prvky, vlevo obsah, největší plochu zabírá pracovní okno.

▶ V režimu Trénink si můžete pomoci nápovědou, která se objeví v dolní části okna.